

17 3. 14 Telma

Já, Jan Kosour, bytem v Batatubě, činím následující prohlášení:

V Brazílii jsem ve službách Jana Bati, resp. jeho nástupce, od roku 1939.

Přispívali jsme pravidelně na zahraniční odboj během války a příspěvky tyto byly nám sráženy z mezd. Hlavním přispívatelem od nás byl náš šéf, Jan Antonín Baťa, který figuroval vždy v čele sbírací listiny, ovšem pod jiným jménem, na příklad „Jan Neznámý“, „Jan z Trocnova“, „Jan Nikodém“ atd., a oddůvodňovat to tím, že musí bránit tomu, aby okupanti neprováděli represálie proti zaměstnancům ve Zlíně. Seznam přispívatelů byl občas uveřejňován v londýnských novinách, které jsem četl, někdy v letech 1940, 41, a největší příspěvek byl označen pod jménem „Jan Neznámý“.

Kromě toho vím, jak od Jana A. Bati, tak od jeho tajemníka F. antiška Šmída, který zemřel, že přispěl jak prezidentu Benešovi, tak velvyslanci Osuskému, po jednom milionu francouzských franků na týž účel.

Je mi také známo, že jsme se všichni přihlásili k vojenské zahraniční službě a naprosto vylučuji, že by nám Jan A. Baťa v tom bránil. Já sám jsem se přihlásil již 15. 6. 1942 na vyslanectví v Rio.

O podpisové akci jsem mluvil s řadou bývalých zaměstnanců a někteří přímo vylučovali, že by prohlášení takového znění byli vůbec podepsali, takže jsem nabyl dojmu, resp. podezření, že se snad jednalo o podvod. Další pak mně říkali, že prohlášení podepsali pod nátlakem, že by jím jinak nebyl umožněn návrat do Československa. Podle informací vím, že nátlak tohoto druhu měl činit F. antišek Peřina, který za tímto účelem přijel ze Zlína do Brazílie. Pro značnou délku doby si s přesností na jména těchto osob již nevzpomínám, zejména také proto, že šlo o celou řadu kamarádů, takže jejich jména bych mohl zaměnit. Podotýkám pouze, že když jsem se potkal s Janem Matulou, který prohlášení také podepsal, mě přímo řekl, že se za prohlášení stydí a neví, jestli mu podám ruku.

Ohledně Patagonie, zabýval se Jan Baťa tímto plánem jen pod dojmem zpráv, že v případě vítězství Hitlera by československý národ byl vystěhován do velmi nevlídných krajů, takže pro něj pokládal za vhodnější jižní Ameriku, kde by český národ našel klid a mohl se věnovat svému rozvoji.

Organizoval jsem v Batatubě oslavy památných československých dnů, jichž se vždy a v první řadě účastňoval Jan Baťa. Přitom docházelo vždy k výzdobě československými státními vlajkami. Na důkaz toho přikládám i fotografie oslav 28. října v roce 1942.

O důvodech zápisu na černou listinu jsem s Janem Baťou několikrát mluvil. I když jemu tyto důvody nebyly známy, dohadovali jsme se, že britové zápis provedli z podnětu Benešovy emigrantské vlády, poněvadž Beneš lenibě nesl, že Jan Baťa poskytl shora zmíněnou pomoc také Osuskému. Pokud jde o zápis na černou listinu v USA, došli jsme k názoru, že se tak stalo z konkurenčních důvodů, ze strany United Shoe Machinery.

Batatuba, 1. února 1968.

Konzulát Československé republiky - Sao Paulo

C. 1124/68 Poplatek Kčs. 20.-

Ověřuje se pravost podpisu p.

Jan Kosour

Sao Paulo, dne 15. II. 1968

